

LISAINFOALLIKAD ETTEVÖTJATELE



Ettevõtted, kus veel ei ole korrupsiooniriskide juhtimise valikuid arutatud, võiksid kujundada soovitude abil oma ettevõttele sobiva kava. Loe lisaks ja küsi nõu.

Kaubandus-Tööstuskoda: www.koda.ee

Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum: www.csr.ee

Korrupsioonivaba Eesti MTÜ: www.transparency.ee

Justiitsministeerium: www.korrupsioon.ee/erasektor

Politsei- ja Piirivalveamet:
www.politsei.ee/et/nouanded/korrupsioon

Sisekaitseakadeemia: www.sisekaitse.ee/atak

OECD:
www.oecd.org/cleangovbiz/toolkit/privatesectorintegrity.htm

KUIDAS SAADA TUNNUSTATUD?



Rahvusvaheline ISO standard
www.iso.org/iso/home/standards/iso26000.htm
(ISO 26000 - sotsiaalne vastutus)

Vastutustundliku ettevõtluse indeks
www.csr.ee/vastutustundliku-ettevotluse-indeks/

AUS ÄRITEGEVUS ON MÜÜGIARGUMENT!



MAKSU- JA TOLLIAMET



JUSTIITSMINISTEERIUM



KAITSEPOLITSEIAMET



Politsei- ja Piirivalveamet
keskkriminaalpolitsei



EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA



OFICINA
ANTIFRAU
DE CATALUNYA



AARHUS UNIVERSITY



RIGSADVOKATEN



SISEKAITSEAKADEEMIA



PrivaCor
Reducing corruption
Focusing on Private Sector



TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Korrupsioonivaba Eesti



Vastutustundliku
Ettevõtluse Foorum



Co-funded by the Prevention of and Fight against Crime Programme of the European Union. Project „Reducing Corruption: Focusing on private sector corruption”

11 SAMMU

ÄRIKORRUPTSIOONI VASTU JA AUSA ÄRIKESKKONNA POOLE

ÄRIKORRUPTSIOONI MÕISTE
ÄRIKORRUPTSIOONI RISKID
ENNETAMINE
KÜSI NÕU JA LOE LISAKS



ÄRIKORRUPTSIOONI MÕISTE JA PEAMISED LIIGID

EHK KUIDAS KORRUPTSIOONI ÄRA TUNDA?

ÄRIKORRUPTSIOON

on ettevõtte ressursside väärkasutamine isiklikuks või ettevõtte hüveks turu või kogu ühiskonna huvide arvel.

ALTKÄEMAKS

Näiteks ettevõtte hankejuht, kes hangib tooteid/teenuseid firmalt, mis annab talle ostu eest meelega. Altkäemaks võib olla nii rahas kui muu hüvena (kingitus, reis).

KICKBACK

ehk nn tehingutasu. Kliendi raha suunatakse sinna, kust ettevõtte või selle töötaja saab isiklikku kasu (näiteks sularahas paigutatu osaliselt tagasi).

ONUPOJAPOLIITIKA

Näiteks juhtumid, kui töölevõtmisel on eelistuse aluseks isiku perekondlik, parteiline, usuline, rahvuslik või muu kuuluvus, mitte aga tööalased võimed ja kvalifikatsioon.

PISTIS

(ingl ka *facilitation payment*). Tasu võtmine või andmine selle eest, et kiirendada näiteks tellimust, kaupade laekumist, arve maksmist või logistikat.

SISETEABEGA KAUPLEMIN

Näiteks äriplaani või riigihanke pakkumise, kliendiinfo baasi jm siseinfo edastamine konkureerivale ettevõttele, mille eest isik saab varalise või mittevaralise hüve. Tööalaseks kasutamiseks lubatud teabe väärkasutamine erahuvides.

ÄRI-KORRUPTSIOONIGA KAASNEVAD RISKID

MAINEKAHJU:

hea nime ja väarikuse kaotus, riigi ärikeskkonna, maine, konkurentsi, innovatsiooni kahjustamine, tuttavate ja meedia surve, ametikoha ja karjääri kaotus

RAHALINE KAHJU:

vara ja kasumi kaotus, kriminaalmenetlus, vara arest ja konfiskeerimine, trahv

TURVARISK:

ärisaladuse leke, väljapressimine, lähedaste heaolu halvenemine

ÄRITEGEVUSE TAKISTUSED:

riigihangetes osalemise piirangud, investeerimisvõimaluste vähenemine, äripartnerite kaotus

ÄRIETTEVÕTTE KORRUPTSIOONIRISKIDE MAANDAMISE VÕIMALUSED: ETTEVÕTJA 11 VALIKUT

ENNETAMINE JA EETIKA

1 Omaniku ja tegevjuhi selge roll, vastutus ja isiklik eeskuju ettevõtte väärtuste selgitamisel ja korruptsiooni ennetuse võtete elluviimisel.

2 Äri- ja kutse-eetika alased koolitused kõigile töötajatele. Käitumiskoodeksi ning näidisjuhtumeid sisaldavate juhiste arutelu ja jõustamine ettevõttes.

3 Usaldusliku ja kaasava tööühiskonna kujundamine ettevõttes (tugev meie-tunne ja tulemuslik koostöö vs salastatus, tajutud ebaõiglus).

4 Usaldusisiku nimetamine, kellega töötajad saaksid rääkida. Korruptsioonikahtlusest teatavatele töötajatele kaitse tagamine ettevõttes, vihjekasti või -liini loomine.

JUHTIMINE JA VASTUTUS

5 Koosolekutel ettevõtte töötajatega korruptsioonijuhtumite avalik arutelu ja hukkamõistmine.

6 Ettevõtte väärtuste ja töötajate värbamise printsiipide sõnastamine. Protseduurireeglid ja tagajärjed juhiks, kui keegi pakub või võtab altkäemaksu.

7 Töötajate rotatsioon, ühisvastutus ja 4-silma meetod (olulisi otsuseid kinnitavad mitu töötajat). Lahutada eri rollid, nt hanketingimuste seadja, hankija ja pakkumuste hindaja.

KONTROLLIMINE

8 Sisekontrolli süsteemi sidumine ettevõtte riskianalüüsi, mainekujunduse ja muude strateegiliste tegevustega.

9 Oluline on politsei või prokuratuuri teavitamine korruptsioonikahtlusest. Vajalik on konsulteerida ja pöörduda enne, kui tõendid kaovad!

10 Asutusesisese kontrollisüsteemi rakendamine, st otsustusprotsessi läbipaistvus ja juhatusepoolne järelevalve.

11 Välisaudiitori teenuste kasutamine.

TEGEVUSED ON KÕIGE TULEMUSLIKUMAD KOOSTOIMES, ÜKSTEIST TÄIENDADES.